

רשומות

ילקוט הפרסומים

28 באוקטובר 2019

8483

כ"ט בתשרי התש"ף

עמוד

558. .... הודעות על פטור ועל אי־מתן פטור מאישור הסדר כובל לפי חוק התחרות הכלכלית.
- הודעה בדבר העברת תכנית לתשתית לאומית להערות הוועדות המחוזיות ופרסומה להשגות הציבור,
560. .... תת"ל 25 / 10 / א - הפרדה מפלסית עתלית צפון.
561. .... הודעה בדבר רכישת קרקעות לצורכי ציבור.
561. .... הודעות מאת הציבור.

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק), ולאחר התייעצות עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, אני מודיעה כי ביום ה' באב התשע"ט (6 באוגוסט 2019) החלטתי על מתן פטור מאישור הסדר כובל, כמפורט להלן:

מספר	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס/השירות
051425	דלק קידוחים – שותפות מוגבלת אס. או. איי אנרג'י ישראל בע"מ גלוב אקספלוריישן (י.ח.ד.) שותפות מוגבלת קפיטל פוינט בע"מ	דלק קידוחים רוכשת 25% מאחזקות ברישיונות אופק ויהל	רישיונות יבשתיים לחיפוש נפט/גז. רישיונות אופק ויהל

החלטתי מתבססת על כך שאין בכבילות שבהסדר כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות, עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטתי זו לערר לפני אב בית הדין לתחרות על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור במשרד רשות התחרות, רח' עם ועולמו 4, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות ובאתר האינטרנט של הרשות: www.competition.gov.il.

ז' בתשרי התש"ף (6 באוקטובר 2019)
(חמ 41-3-17)

מיכל הלפרין
הממונה על התחרות

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113; התשע"ט, עמ' 246.

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק), ולאחר התייעצות עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, אני מודיעה כי ביום כ"ט בתמוז התשע"ט (1 באוגוסט 2019) החלטתי על מתן פטור מאישור הסדר כובל, כמפורט להלן:

מספר	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס/השירות
053767	אלקטרה זכיינות בע"מ אפיקים – שירותי תחבורה מתקדמים בע"מ דניה סיבוס בע"מ נהור נתיבי תחבורה בע"מ	שיתוף פעולה לצורך הגשת הצעה משותפת למכרו הנתיבים המהירים בגוש דן, ולצורך כך בלבד	הצעת מחיר למכרו הנתיבים המהירים, הכולל בנייה של חניוני חנה וסע, סלילה של נתיבים, הפעלת מערך היסעים וכן הלאה

החלטתי מתבססת על כך שאין בכבילות שבהסדר כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות, עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטתי זו לערר לפני אב בית הדין לתחרות על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור במשרד רשות התחרות, רח' עם ועולמו 4, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות ובאתר האינטרנט של הרשות: www.competition.gov.il.

ז' בתשרי התש"ף (6 באוקטובר 2019)
(חמ 41-3-17)

מיכל הלפרין
הממונה על התחרות

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113; התשע"ט, עמ' 246.

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק), ולאחר התייעצות עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, אני מודיעה כי ביום י"ד בתמוז התשע"ט (17 ביולי 2019) החלטתי על מתן פטור מאישור הסדר כובל, כמפורט להלן:

מספר	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס/השירות
053097	טמפו משקאות בע"מ טמפו שיווק (1981) בע"מ Royal Wine Corporation Ltd	הסכם הפצה בלעדי למוצרי תירוש ענבים של מותג קדם, על ידי חברת טמפו	הסכם הפצה

החלטתי מתבססת על כך שאין בכבילות שבהסדר כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות, עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטתי זו לער לפני אב בית הדין לתחרות על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור במשרד רשות התחרות, רח' עם ועולמו 4, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות ובאתר האינטרנט של הרשות: www.competition.gov.il.

א' באלול התשע"ט (1 בספטמבר 2019)

(חמ 41-3-17)

מיכל הלפרין
הממונה על התחרות

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113; התשע"ט, עמ' 246.

הודעה על אי-מתן פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק), ולאחר התייעצות עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, אני מודיעה כי ביום כ"ה בתמוז התשע"ט (28 ביולי 2019) החלטתי על אי-מתן פטור מאישור הסדר כובל, כמפורט להלן:

מספר	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס/השירות
045532	דלק קידוחים – שותפות מוגבלת רציו חיפוש נפט (1992) שותפות מוגבלת אדיסון אינטרנשיונאל אס.פי.איי הודמנות ישראלית – מקורות אנרגיה	שיתוף פעולה בין מתחרים בתחום חיפוש, הפקה ושיווק של גז טבעי במסגרת רישיון "399/ רועי"	חברה לחיפוש והפקה של גז טבעי ונפט חברה לחיפוש והפקה של גז טבעי ונפט חברה לחיפוש והפקה של גז טבעי ונפט חברה לחיפוש והפקה של גז טבעי ונפט

החלטתי מתבססת על כך שיש בכבילות שבהסדר כדי לפגוע פגיעה בתחרות, ועל כך שההסדר מגביל את התחרות בחלק ניכר מהשוק המושפע ממנו.

בהתאם לסעיף 7 לחוק, רשאים הצדדים להגיש לבית הדין לתחרות בקשה לאישור ההסדר הכובל.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור במשרד רשות התחרות, רח' עם ועולמו 4, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות ובאתר האינטרנט של הרשות: www.competition.gov.il.

א' באלול התשע"ט (1 בספטמבר 2019)

(חמ 41-3-17)

מיכל הלפרין
הממונה על התחרות

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113; התשע"ט, עמ' 246.

החלטה לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988

בדבר אי מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדרים בתחום חיפוש, הפקת ואספקת גז בשטחי רישיון 399/רועי, בין דלק קידוחים – שותפות מוגבלת ובין רציו חיפושי נפט (1992) שותפות מוגבלת; אדיסון אינטרנשיונאל אס.פי.איי; והזדמנות ישראלית – מקורות אנרגיה

1. פתח דבר

לפני מונחת בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988 (להלן **חוק התחרות או החוק**) מאישור הסדר כובל לשיתוף פעולה בין דלק קידוחים – שותפות מוגבלת (להלן **דלק קידוחים**) ובין רציו חיפושי נפט (1992) שותפות מוגבלת (להלן **רציו**), אדיסון אינטרנשיונאל אס.פי.איי (להלן **אדיסון**) והזדמנות ישראלית – מקורות אנרגיה (להלן **הזדמנות ישראלית**), בתחום חיפוש גז טבעי ונפט בשטחי רישיון 399/רועי (להלן **רישיון רועי**), וכן בהפקתו ובאספקתו במידה שיימצא (להלן **ההסדר**).

לאחר שבחנתי את ההסדר, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, לא שובנעתי כי ההסדר עומד בהוראת סעיף 14(א) לחוק. מטעם זה לא מצאתי לנכון להעניק להסדר פטור מאישור הסדר כובל על ידי בית הדין לתחרות לפי סעיף 14 לחוק. נימוקי החלטתי יפורטו להלן.

2. ההסדר והצדדים לו

2.1. הצדדים להסדר

דלק קידוחים היא חברה ציבורית העוסקת בחיפושים, פיתוח והפקה של גז טבעי, קונדנסט ונפט, והיא מחזיקה בכ-45% מהזכויות במאגר לווייתן, כמו גם בעוד זכויות במאגרי גז משמעותיים בישראל.¹ דלק קידוחים מחזיקה בכ-22% מהזכויות במאגר תמר באופן ישיר, ובאופן עקיף בכ-3% נוספים באמצעות תמר פטרוליום. על פי החלטת ממשלה 476 מיום 16.8.2015 (להלן **מתווה הגז**), עתידה דלק קידוחים להיפרד מכל אחזקותיה בתמר עד ליום 17.12.2021. נוסף על נכסים אלו, דלק קידוחים מחזיקה גם בחלק ממאגר הגז הקפריסאי "אפרודיטה". כמו כן, דלק קידוחים היא בעלת זכויות ברישיון 367/אלון. דלק קידוחים מוכרזת כבעלת מונופולין באספקת גז טבעי שלא עבר תהליך הנזלה בישראל.²

רציו היא חברה ציבורית העוסקת בחיפוש, פיתוח והפקה של נכסי גז ונפט. רציו בעלת 15% מהזכויות במאגר לווייתן, ומחזיקה ברישיונות אקספלורציה בישראל. בין היתר, היא מחזיקה ב-70%

¹ בנוסף, בהתאם למתווה הגז, דלק קידוחים מכרה את אחזקותיה במאגרי כריש ותנין לאנרג'אן. כחלק מהעסקה היא עתידה לקבל תמלוגים בהיקף של 7.5% לפני תשלום היטל על רווחי נפט ו-8.25% לאחר תשלום היטל על רווחי נפט מהמכירות של כריש ותנין.

² ראו החלטת הממונה בדבר קיום מונופולין: דלק קידוחים שותפות מוגבלת יחד עם אבנר חיפושי גז ונפט שותפות מוגבלת, Noble Energy Mediterranean, ישראל מקו נגב 2 שותפות מוגבלת ודור חיפושי גז שותפות מוגבלת **רשות התחרות** 500249, 13.11.2012.

מהזכויות ברישיון רועי. רציו מחזיקה גם ב-20% מרציו פטרוליום – שותפות מוגבלת, שהוקמה לצורך חיפוש נפט ברחבי העולם.³

אדיסון היא חברה איטלקית בבעלות מלאה של חברת החשמל הצרפתית (EDF). בתאריך 4.7.2019 דיווחה Energean Oil & Gas PLC (להלן **אנרג'יאן**) לבורסה כי היא עתידה לרכוש את חברת Edison E&P – חברת הבת של אדיסון – השותפה ברישיון רועי⁴ – העוסקת בחיפוש ובהפקת נפט וגז טבעי. אדיסון מחזיקה ב-20% מהזכויות ברישיון רועי ומוגדרת בו כמפעיל,⁵ והיא בעלת אחזקות במאגרי גז ברחבי העולם.

הזדמנות ישראלית היא חברה ציבורית העוסקת בחיפוש, פיתוח והפקה של נפט וגז טבעי באזורים מוגדרים, והיא בעלת אחזקות במספר רישיונות חיפוש בישראל ובעולם, ובמספר מאגרי גז ברחבי העולם. במסגרת זו היא מחזיקה ב-10% מהזכויות ברישיון רועי.

2.2. ההסדר

רישיון רועי הוא רישיון חיפוש שהוענק לרציו בשנת 2013, והוא כולל שטח של 400 אלף דונם במימי הים התיכון. בין השנים 2009-2013 החזיקה רציו בהיתר מוקדם על אותו האזור – היתר מוקדם "גל". עד היום טרם נערך קידוח ניסיון בשטח הרישיון, ואם לא יבוצע עד אפריל 2020, יוחזר הרישיון לידי המדינה.⁶ על פי הערכותיה של רציו, ההסתברות לגילוי גז טבעי עומדת על 36%, וכמות משאבי הגז הפוטנציאלית המשוערת עומדת על BCM 100, על פי האומדן הגבוה ביותר.⁷

לאחר קבלת הרישיון מכרה רציו חלקים ברישיון לשותפותיה הנוכחיות.⁸ פעילויות של חיפוש נפט וגז טבעי בים מתבצעות בדרך כלל בהשתתפות מספר שותפים, וזאת על מנת לחלק את הסיכון הפיננסי הגלום בפעילויות עתירות הון מעין אלו. כעת מבקשים הצדדים להתיר לדלק קידוחים לרכוש

³ קבוצת דלק בע"מ, בעלת השליטה בדלק, מחזיקה ב-17.5% ממניות רציו פטרוליום – שותפות מוגבלת.

⁴ הודעת אנרג'יאן לבורסה לניירות ערך בעניין "Proposed Energean Oil & Gas plc ("Energean" or the "Company") Placing of New Ordinary Shares to raise up to US\$265 million Acquisition of Edison E&P" מיום 4.7.19, ראו קישור: <https://maya.tase.co.il/reports/details/1239614>

⁵ אודות חובות המפעיל ראו תקנות הנפט (עקרונות פעולה לחיפוש נפט והפקתו בים), תשע"ז – 2016.

⁶ כפי שנסביר בהמשך, חוק הנפט מגביל את תקופת הרישיון ל-7 שנים, כל עוד לא בוצע קידוח ניסיון.

⁷ על פי תוצאות דוח הערכת המשאבים הפוטנציאליים שהוכן לרציו על ידי NSAI, מיום 25.5.2017. לפירוט ראו: <https://www.ratioil.com/he/assets/royee/>

⁸ ראו החלטה לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל הסדר בין רציו, אדיסון והזדמנות ישראלית 500377, רשות התחרות 11.4.2013.

מרציו 24.99% מהזכויות ברישיון רועי,⁹ כך שלאחר השלמת העסקה, רציו תחזיק ב-45.01% מהזכויות ברישיון רועי; דלק קידוחים ב-24.99%; אדיסון ב-20%; והזדמנות ישראלית ב-10%.

על פי ההסדר, כל אחד מבעלי הזכויות ברישיון יישא בכל עלויות החיפוש, הפיתוח, ההפקה והשיווק לפי חלקו, ויהיה זכאי לחלקו ברווחים ממכירת כל נפט או גז טבעי שיימצא בשטח הרישיון. עוד קובע ההסדר כי בעלי הזכויות יהיו שותפים למלוא המידע הטכני והמסחרי בנוגע לרישיון וליתר הפעילויות המשותפות במסגרתו. תקופת ההסדר היא לכל אורך חיי הרישיון, לרבות אם יהפוך ברבות הימים לחזקה, ועד למכירת כלל הציוד והמתקנים שימשו לצורך הפרויקט, לכשתסתיים פעילותו.

3. רקע לניתוח השפעתו של ההסדר על התחרות – שוק הגז הטבעי

בשנים האחרונות הפך הגז הטבעי במשק הישראלי למרכיב המרכזי בסל הדלקים לייצור חשמל וכן למקור אנרגיה משמעותי לתעשייה בישראל. בהתאם לכך, מדיניות הממשלה היא להגביר את השימוש בגז טבעי ולעודד את פיתוחם של מאגרי גז טבעי נוספים.¹⁰

מדינת ישראל מחלקת רישיונות חיפוש גז טבעי ימיים במסגרת הליכים תחרותיים שהיא מקיימת מעת לעת. רישיון חיפוש ניתן לגורם יחיד או לקבוצה אשר הוכיחו יכולת כלכלית ומקצועית לעמידה בתנאי תכנית העבודה הקבועה ברישיון. תקופת הרישיון המקורית היא ל-3 שנים. בכפוף לחוק הנפט התשי"ב-1952 (להלן **חוק הנפט**), "תקופת הרישיון ניתנת להארכה, ובלבד שסך כל תקופת הרישיון לא תתארך יותר משבע שנים לאחר נתינתו, ושבמהלך תקופה זו בעל הרישיון יקדח קידוח ניסיון. כיום בישראל קיימים כ-20 רישיונות חיפוש ימיים תקפים",¹¹ אחד מהם הוא רישיון רועי. על אף ריבוי הרישיונות, מספר הגורמים והקבוצות המחזיקים ברישיונות אלו הוא מצומצם, שכן גורם אחד רשאי להחזיק ביותר מרישיון אחד.¹²

בעל רישיון חיפוש אשר קיבל את אישור הממונה על ענייני הנפט כי הגיע לתגלית בשטח הרישיון (לאחר שביצע קידוח במסגרת הרישיון, ובעקבות הקידוח ומבחני ההפקה שנערכו בו נמצאו שכבות המכילות גז טבעי או נפט בהיקף אשר המתאים להפקה מסחרית), זכאי לקבל שטר חזקה על כל

⁹ רציו העניקה לאדיסון אופציה לרכישה של 20% (נוספים) מהזכויות ברישיון רועי, וזו האחרונה המחתה את האופציה לדלק קידוחים. בפועל, דלק קידוחים מעוניינת לממש את האופציה ולרכוש 4.99% נוספים מדי רציו.

¹⁰ ראו החלטת ממשלה 2592 מתאריך 2.4.2017 בדבר עידוד מאגרי גז קטנים ובינוניים (https://www.gov.il/he/departments/policies/2017_dec2592), וכן את החלטת ממשלה 3080 מתאריך 22.10.2017 בדבר האצת השימוש בגז טבעי בתעשייה וצמצום זיהום האוויר (https://www.gov.il/he/departments/policies/dec3080_2017).

¹¹ ראו סעיף 18 לחוק.

¹² והיתר הם: רישיון "367/אלון" שבחזקת דלק קידוחים, 6 רישיונות שהוענקו במסגרת הליך התחרותי הראשון בשנת 2017, ועוד כ-12 רישיונות שהוענקו בהליך התחרותי השני בשנת 2019.

¹³ ראו רשימת החזקות ורישיונות בקישור:

https://www.gov.il/BlobFolder/news/offshore_bid_round_2/he/status_gas_fields.pdf

שטח שיבחר בתוך שטח הרישיון. מכאן מתחיל הליך בן מספר שלבים שבסופו מופק גז בכמות מסחרית מהמאגר. בעל החזקה, יממן, יקים ויפעיל את מערכת ההפקה ויתחזק אותה לצורך פעילותה השוטפת. תקופת החזקה היא 30 שנה, וניתן להאריכה בעוד 20 שנים נוספות.

על פי העולה מדו"ח הוועדה לבחינת מדיניות הממשלה בנושא משק הגז הטבעי בישראל (להלן **ועדת אדירי**)¹⁴ אשר המלצותיה אומצו בהחלטת ממשלה מס' 4442 מתאריך 6.1.2019,¹⁵ כיום יש בישראל מספר חד ספרתי של חזקות גז טבעי, רובן קטנות.¹⁶ לצד החזקות הקטנות, ישנן 3 חזקות משמעותיות – מאגר הגז "לווייתן", מאגר הגז "תמר" ומאגרי הגז "כריש" ו"תנין". נכון להיום, מאגר הגז "תמר" עודנו מהווה המקור העיקרי לאספקת גז טבעי בישראל. עם זאת, מאגר הגז "לווייתן" צפוי להתחיל לספק גז טבעי לצרכנים לקראת סוף שנת 2019, ומאגרי הגז "כריש" ו"תנין" צפויים גם הם לספק גז טבעי לקראת תחילת שנת 2021. מאגרים אלו חתמו על חוזי אספקת גז עתידיים עם לקוחות שונים. לוח מספר 1 מציג את בעלי הזכויות בכל אחת מהחזקות הללו, וכן את כמות הגז הטבעי המצויה בהן, ואת הכמות שכבר נמכרה בחוזים שנחתמו בין שותפויות הגז לבין כלל הלקוחות (לרבות ייצוא) ובין שותפויות הגז לבין הלקוחות המקומיים בלבד (צריכה מקומית).

¹⁴ ראו קישור לדו"ח סיכום הוועדה מדצמבר 2018:

https://www.gov.il/BlobFolder/reports/periodic_examination/he/ng_dec_18.pdf

¹⁵ ראו קישור להחלטת הממשלה: https://www.gov.il/he/departments/policies/dec4442_2019

¹⁶ ה"ש 13.

לוח מספר 1 – פירוט החזקות המשמעותיות בישראל

שם החזקה	בעלים	גודל החזקה (BCM) ¹⁷	שנת תחילת ההפקה	כמות הגז המכורה בחוזים ¹⁸ (BCM)	כמות הגז המכורה בחוזים ללקוחות מקומיים ¹⁹ (BCM)
תמר (I/12)	ישראל מקו נגב 2 (28.75%) Noble Energy (25%) דלק קידוחים (22%) ²⁰ תמר פטרוליום (16.75%) דור גז בע"מ (4%) אורסט (3%)	318 (מתוכנן כ- 60 הופקו)	2013	ב-212	167
לווייתן (I/14+I/15)	דלק קידוחים (45.4%) Noble Energy (39.6%) רציו (15%)	605	2019	ב-109	32
תנין (I/16) + בריש (I/17)	Energean Israel (100%) ²¹	100 ²²	2021	ב-80	ב-80

מאגר לווייתן מוחזק על ידי דלק קידוחים ורציו, והוא הראשון בגודלו מבין המאגרים. עד היום נמכרה ממנו כמות של כ-109 BCM, ונותרו בו כ-496 BCM פנויים למכירה. כיום מחזיקה דלק קידוחים גם במאגר תמר ובהתאם למתווה הגז היא עתידה להיפרד מאחזקותיה בו. עד היום נמכרה ממאגר תמר כמות של כ-212 BCM, ונותרו בו כ-106 BCM פנויים למכירה. לבסוף, מרבית הכמות במאגרי כריש ותנין נמכרה ונותרו בהם רק כ-20 BCM.

דו"ח ועדת אדירי מצא כי שוק הגז הטבעי בישראל מאופיין בעודף היצע. מלוח מספר 1 ניתן ללמוד כי היצע הגז הטבעי משלושת מאגרי הגז עומד על כ-1,000 BCM, וזאת ללא התחשבות בפיתוחם של מאגרי גז נוספים, היה ויימצאו. אשר לביקוש לגז טבעי, דו"ח ועדת אדירי אמד את סך הביקוש

¹⁷ לפי הערכת שותפויות הגז השונות. יוער, כי לפי הערכת גורמי המקצוע במשרד האנרגיה, גודלו של שדה תמר עומד על כ-280 BCM ושל לווייתן על כ-590 BCM.

¹⁸ מתוך הדו"חות הכספיים של שותפויות הגז לשנת 2018.

¹⁹ מתוך הדו"חות הכספיים של שותפויות הגז לשנת 2018.

²⁰ באמור, בהתאם להוראות מתווה הגז, נדרשת דלק קידוחים למכור את מלוא זכויותיה בחזקות תמר ודלית עד ליום 17.12.2021.

²¹ באמור, דלק קידוחים מכרה את אחזקותיה בחזקות כריש ותנין לידי אנרג'יאן. מתמורה לתמלוגים.

²² לרבות 35 BCM שהתגלו בשדה כריש צפון ועליהם דיווחה אנרג'יאן לבורסה לניירות ערך במרץ 2019. ראו קישור: <https://maya.tase.co.il/reports/details/1224643>

המקומי לגז טבעי עד שנת 2040. האומדן הצביע על BCM 450, תוך שהוא מתחשב בגידול בייצור החשמל לאורך השנים, בחדירת הרכב החשמלי לשוק, בסגירת יחידות הייצור הפחמיות של חברת החשמל, בגידול במקורות האנרגיה המתחדשת ובמשתנים נוספים. הדו"ח גם מלמד, שבאמצע העשור 2030-2040 צפוי מחסור באספקת הביקוש ברמה השעתית, במידה שלא יחוברו מאגרים נוספים או שלא תוגדל קיבולת ההולכה במאגרים שהתגלו.

לאור עודף ההיצע בשוק המקומי מחד גיסא, ומצוקת המחסור ברמה השעתית מאידך גיסא, אימצה הממשלה את המלצות הוועדה להגדיל את הכדאיות הכלכלית בפיתוח מאגרי גז באמצעות מתן הקלות בייצוא, תוך וידוא חיבורם של מאגרים אלו למשק הישראלי בשלב שבו יתעורר מחסור ברמה השעתית. בפרט, המליצה הוועדה להבטיח אספקה מקומית של BCM 500, ולאפשר לייצא את יתר הכמות; לקבוע חובת אספקה למשק הישראלי באופן ששדות קטנים כלל לא יחויבו בה;²³ ולדחות את חובת החיבור של המאגר למשק הישראלי, כך שאם מאגר החל להפיק בשנת 2028, הוא יחויב להתחבר רק בשנת 2033. המלצות אלה כאמור אומצו בהחלטת ממשלה 4442.

4. השפעת ההסדר על התחרות – פגיעה בתחרות באספקת גז למשק המקומי

הצדדים להסדר הם שניהם שחקנים בתחום חיפוש, הפקה ואספקה של גז טבעי. לפיכך הם עשויים להתחרות במכרזים על הזכות לחפש ולהפיק גז, ולאחר מכן הם עשויים להתחרות בשיווק ומכירת הגז ללקוחותיהם בארץ ובחו"ל, כגון מפעלי תעשייה ותחנות כוח לייצור חשמל.

ככל שיתגלה גז טבעי בכמות משמעותית ברועי והוא יהפוך להיות חזקה, הרי שמדובר במאגר שיש בו פוטנציאל להפוך להיות מאגר שמתחרה בתחום אספקת גז טבעי לישראל, ובפרט במאגר לווייתן, כפי שיובהר בהמשך. החשש העולה אפוא מההסדר, לאור נוכחותן של דלק קידוחים ורציו הן ברישיון רועי והן במאגר לווייתן, הוא שבעלי הזכויות ברישיון רועי ובמאגר לווייתן יהיו בעלי זהות אינטרסים מוחלטת, וזהות זאת תקטין את התמריצים של מאגרי לווייתן ורועי להתחרות זה בזה.

עד היום נחתמו חוזים עם לקוחות מקומיים בהיקף של כ- BCM 300. ואולם, הביקוש המקומי הצפוי עד שנת 2040 הוא BCM 450, ואף הממשלה מבקשת להבטיח אספקה מקומית בכמות גדולה יותר.²⁴ מכאן, שנותרו עוד ביקושים שטרם נחתמו לגביהם חוזים, אשר יכולים להיות מסופקים על ידי שלושת המאגרים הקיימים. עם זאת, על פי המידע המצוי בפניי היום, כמות הגז במאגרי כריש-תנין נמכרה כמעט כולה, ואילו כמות הגז בהם שלא נמכרה, כמו גם כמות הגז במאגר תמר שלא נמכרה,

²³ בהקשר זה, הומלץ כי שדות בגודל של עד BCM 50 לא יחויבו באספקה למשק המקומי; על כל 1 BCM נוסף של גז טבעי מ- BCM 50 עד BCM 200 תחול חובת אספקה של 50% מכמות זו; על כל 1 BCM נוסף של גז טבעי מ- BCM 200 ומעלה תחול חובת אספקה למשק המקומי של 55% מכמות זו.

²⁴ בהתאם להחלטת ממשלה 4442, יעודכנו סעיפים 1(א) ו-1(ב) בהחלטת ממשלה 442, כך שכמות הגז הטבעי שתובטח למשק המקומי ל-25 השנים הקרובות היא BCM 500.

אינן צפויות לתת מענה לכלל הביקושים הצפויים במשק. לשון אחר, גם אם מאגרי תמר וכריש-תנין יספקו לשוק המקומי את מלוא הכמות הפנויה למכירה שבאמתחתם, הרי שעבור שארית הביקוש לווייתן ייוותר שחקן יחיד. כניסתה של דלק לרישיון רועי, בהנחה שזה יתפתח לתגלית, תגביל את האפשרות שמאגר רועי יהפוך להיות אלטרנטיבה תחרותית למאגר לווייתן.²⁵

אחזקה של פירמה בנכסים של מתחריה מאפשרת לשני המתחרים לפעול כגורם אחד ומאיינת את התחרות ביניהם. ככל שהיחס בין האחזקות של הפירמה בנכס של המתחרה ובין האחזקות של הפירמה בנכס שלה עצמה גדול יותר, כך המשקל שהפירמה נותנת לרווחיה מהנכס של המתחרה גדול יותר. פועל יוצא מכך הוא שהתמריץ של הפירמה להתחרות באופן אגרסיבי ולפגוע ברווחיו של המתחרה קטן.²⁶ בהסדר דנון, ההשפעה היא כפולה: ראשית, על פי ההסדר המוצע דלק קידוחים תחזיק ב-24.99% מהזכויות ברישיון רועי, ולמעשה היחס בין אחזקותיה ברישיון רועי ובין אחזקותיה במאגר לווייתן יגדל מ-0%/45% ל-24.99%/45%. שנית, רציו תדלל אמנם את אחזקותיה ברישיון רועי, אך היחס בין אחזקותיה במאגר לווייתן ובין אחזקותיה ברישיון רועי יגדל מ-15%/70% ל-15%/45.01%. כלומר, ההסדר יוביל לכך שהן רציו והן דלק קידוחים, שהן המחזיקות המשמעותיות (גם ללא ההסדר) ברישיון רועי ובמאגר לווייתן בהתאמה, יהפכו לבעלות אינטרסים קרובים יותר ודומים יותר וזה בתורו יגדיל את התמריץ שלהן שלא להתחרות זו בזו. מכאן, שעם התגברות הזיקה שבין דלק קידוחים לבין רציו בדרך של הכנסת דלק קידוחים לרישיון רועי, נוצרת סימטריה באינטרסים שלהם ברישיון רועי ובמאגר לווייתן ובתוצאה מכך החשש התחרותי מחריף.

5. התייחסות לטענות הצדדים

בחלוף 6 שנים וחצי מיום קבלת הרישיון לא בוצע עדיין קידוח ניסיון בשטח רישיון רועי. לטענת רציו, לאורך השנים היא ביקשה לדלל את אחזקותיה על ידי הכנסת שותף נוסף, וזאת לאור הסיכונים הגלומים בהשקעה.²⁷ נכון למועד הגשת הבקשה, הצליחה רציו להגיע להסכמות על צירוף שותף לרישיון רק עם דלק קידוחים. עוד טוענים הצדדים, כי דלק קידוחים תוכל לתרום למיזם מהידע, המומחיות והניסיון שצברה על מנת להגדיל את הסיכויים למציאת תגלית בשטח הרישיון. לשיטת הצדדים, אי כניסתה של דלק קידוחים לרישיון החיפוש מקימה חשש כי הרישיון ייזנח ולא יימצא גז, וכפועל יוצא הציבור ייפגע מהיעדר הגז הטבעי ומההכנסות להן זכאית המדינה בעקבות הפקתו.

²⁵ יש לזכור כי כבר ביום קיום לחשש זה ביטוי ממשי בשוק הגז הטבעי: Noble Energy מחזיקה בחלק ממאגר תמר ובחלק ממאגר לווייתן, באופן שמגביל ביותר את התחרות הפוטנציאלית בין שני המאגרים הללו.

²⁶ ראו למשל:

David Gilo, Yossi Moshe and Yossi Spiegel, "Partial Cross Ownership and Tacit Collusion". Journal of Economics, 37 (2006), pp. 81-99.

²⁷ יוער, כי בחלק מהתקופה שרר חוסר ודאות באשר לכוונותיה של אדיסון להמשיך ולקחת חלק ברישיון, דבר אשר הגביר עוד יותר את הסיכונים מנקודת מבטה של רציו.

ואולם, לא שובנעתי כי רציו עשתה כל שלאל ידה על מנת להכניס שותף שאיננו דלק קידוחים, בפרט לאחר שינוי של שתי נסיבות עיקריות. האחת, דחיית חובת החיבור למשק הישראלי לשנת 2033; והשנייה, כוונתה של רציו לחבור לאדיסון בפיתוח השדה המצרי "North Theka", השוכן בסמוך לשטח רישיון רועי, דבר שלשיטתה יגביר את הכדאיות הכלכלית בקידום פיתוח רישיון רועי. שינוי נסיבות כפול זה עשוי להגדיל את האטרקטיביות בעיני משקיעים פוטנציאליים ולהגדיל את סיכויי השקעתם.²⁸

כמו כן לא שובנעתי כי רציו ויתר השותפות ברישיון רועי נעדרות הידע המקצועי והיכולת הדרושים לקידוח הניסיון, באופן שמחייב את הכנסתה של דלק קידוחים לרישיון רועי. המדובר בצורך לבדוק את הסיכונים ולא שובנעתי שמשקיע פיננסי שאינו דלק קידוחים לא יוכל להיכנס במקומה לרישיון רועי.

ומעל לכל לא שובנעתי, לנוכח הבדיקות שערכתי, כי רציו ויתר השותפות יחליטו להימנע מלקדוח קידוח ניסיון ולהחזיר בסופו של יום את הרישיון למדינה, זאת לאחר שכבר הושקעו בו כספים. לאורך תקופת החזקתה ברישיון, גילתה רציו עניין רב בהשאתו אצלה, האריכה פעמים רבות את המועד האחרון לקידוח הניסיון, פעלה ללא לאות לקבלת אישור הממונה על ענייני הנפט במשרד האנרגיה להפוך בו למפעיל וכיוצא באלו צעדים, שיש בכוחם להעיד על רצינות כוונותיה.

הצדדים טענו בפניי, כי בכוונתם להפנות את הגז שיימצא ברועי, ככל שיימצא, לייצוא. הם סבורים כי אישורו של ההסדר אף יסייע בידיהם לחתום על חוזה ייצוא למדינות האזור הודות לניסיונה של דלק קידוחים בחתימה על חוזים עם לקוחות ממדינות אלו. ואולם, גם במצב בו כל הגז שיימצא יופנה לייצוא (וכפי שצוין לעיל, לפי החלטת הממשלה 4442, תחול על בעלי הזכויות ברישיון רועי חובת אספקה מינימאלית למשק המקומי, במידה שיתגלו מעל 50 BCM במאגר), מבנה האחזקות שיווצר בעקבות כניסת דלק קידוחים לרישיון רועי ישפיע גם על התמריצים של בעלי הזכויות ברישיון רועי להתחבר לחוף המקומי לפני מועד חובת החיבור שנקבעה בהחלטת הממשלה, ועל התמריצים שלהם לספק למשק המקומי יותר מחובת מינימום האספקה שהם כפופים לה. ברי כי השפעתה של דלק קידוחים על קבלת ההחלטות ברישיון רועי, אם יאושר ההסדר, עלולה להקטין את הסבירות לתרחיש כזה, ובכך עלולה לפגוע בתחרות. יתרה מכך, גם אם בדיעבד יתברר שבעלי הזכויות ברישיון רועי לא יקדימו את החיבור למשק המקומי ולא יספקו יותר מחובת המינימום, הרי שדי ביכולתם לעשות זאת כדי לשמש רסן תחרותי למאגרים הקיימים. כניסת דלק קידוחים לרישיון רועי תיטול מידי בעלי הזכויות ברישיון רועי אפילו את שוט האיום על המאגרים המתחרים, ובכך תפגע בתחרות.

²⁸ ראו למשל הודעתה של רציו לבורסה בדבר כוונותיה להעביר 10% מהזכויות ברישיון לחברת יוניבין קפיטל ישראל בע"מ, בקישור: <https://maua.tase.co.il/reports/details/1235664/2/o>

לבסוף טענו בפניי הצדדים כי במסגרת מתווה הגז, אולצו רציו ודלק קידוחים להיפרד מאחזקותיהן בתגליות הגז שהיו שותפים למציאתן, זאת על מנת לחצוץ בין לבין Noble Energy. לעומת זאת, במסגרת מתווה הגז לא אולצו רציו ודלק קידוחים להיפרד זאת מזאת, ואף לא אולצו לוותר על האופציה של בניסת דלק קידוחים לרישיון רועי. משכך, טוענים הצדדים, אי אישור ההסדר ביניהם עומד בסתירה למתווה הגז. ואולם, אינני שותפה לטענתם זו. מתווה הגז לא התיימר להסדיר כל התפתחות חדשה במשק הגז ומתווה הגז אינו מגלם בתוכו הבנה כי לעולם יורשו דלק קידוחים ורציו לחבור זאת לזאת.

משאלו הם פני הדברים ונוכח החששות התחרותיים שההסדר מעלה, אין אני סבורה כי ההסדר שהובא לפניי אינו מגביל את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע ממנו, או כי עיקרו אינו בהפחתת התחרות או מניעתה. מצאתי לנכון אפוא שאין ההסדר ראוי למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק.

6. סוף דבר

לאחר שנועצתי עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, ראיתי לנכון שלא להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק התחרות ולא להעניק את הפטור המבוקש.

מיכל הלפרין
הממונה על התחרות

ירושלים, כ"ה בתמוז התשע"ט

28 ביולי, 2019

הוועדה לפטורים ולמיזוגים
המלצות

מועד הדיון: 10.07.2019
מקום הדיון: רשות התחרות, רח' עם ועולמו 4, ירושלים

בקשת מיזוג במסלול צהוב

בפני חברי הוועדה הוצגה בקשת מיזוג וחוות הדעת של מחלקת שווקים כדלקמן:

מס' תיק	הצדדים למיזוג
046960	קו-גול יוניטרייד בע"מ אהרון מונטקיו בע"מ גב' בתיה מונטקיו

החלטה:

חברי הוועדה ממליצים לאשר את בקשת המיזוג על סמך חוות הדעת של מחלקת שווקים.

בקשת מיזוג במסלול ירוק

בפני חברי הוועדה הוצגה בקשת מיזוג וחוות הדעת של מחלקת שווקים כדלקמן:

מס' תיק	הצדדים למיזוג
057431	Bidfair USA LLC Sotheby's

החלטה:

חברי הוועדה ממליצים לאשר את בקשת המיזוג על סמך חוות הדעת של מחלקת שווקים.

בקשת אי מתן פטור

בפני חברי הוועדה הוצגה חוות דעת לאי מתן פטור של מחלקת שווקים כדלקמן:

מס' תיק	הצדדים להסדר כובל
045532	דלק קידוחים – שותפות מוגבלת רציו חיפושי נפט (1992) שותפות מוגבלת אדיסון אינטרנשיונאל אס.פי.איי הזדמנות ישראלית – מקורות אנרגיה

החלטה:

חברי הוועדה ממליצים על אי מתן פטור על סמך טיוטת הפטור של מחלקת שווקים.

בקשת פטור

בפני חברי הוועדה הוצגה בקשות פטור של מחלקת שווקים כדלקמן:

053097	טמפו קדם
--------	-------------

החלטה:

חברי הוועדה ממליצים ליתן פטור על סמך טיוטת הפטור של מחלקת שווקים.

בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בהתאם לסעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 ("חוק התחרות") מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בית הדין להסדר כובל שפרטיו כלהלן:

1. הצדדים להסדר המבקשים את הפטור:

דלק קידוחים – שותפות מוגבלת (להלן: "דלק")
באמצעות עוה"ד אורי פורת וג'ואי לייטסטון
משרד אגמון ושות', רוזנברג הכהן ושות'.
מען למסירת מסמכים: יגאל אלון 98 תל אביב;
טל: 03-6078607; פקס: 03-6078666.

2. הצדדים האחרים להסדר:

רציו חיפושי נפט (1992) שותפות מוגבלת (להלן: "רציו");
אדיסון אינטרנשיונאל אס.פי.איי. (להלן: "אדיסון");
הזדמנות ישראלית – מקורות אנרגיה שותפות מוגבלת (להלן: "הזדמנות").

3. צורת ההסדר:

בכתב.

4. המסמכים הקובעים את ההסדר:

הסכם ה-Farmout Agreement בין רציו לאדיסון מיום 22.11.2012 (להלן: "הסכם העברת הזכויות").
הסכם ה-Joint Operating Agreement בין רציו, אדיסון והזדמנות מיום 13.6.2013 (להלן: "הסכם התפעול המשותף").
הסכם האופציה בין אדיסון לדלק מיום 26.11.2012 (להלן: "הסכם המחאת האופציה").
הודעות דלק על מימוש האופציה לאדיסון ולרציו מיום 19.3.2019 (להלן: "הודעות מימוש האופציה").

5. הנכס או השירות נשוא ההסדר:

דלק רוכשת במסגרת ההסדר 24.99% מכלל הזכויות ברישיון 399/רועי" (להלן: "רישיון רועי" או "הרישיון") מידי רציו. לאחר השלמת הרכישה, האחזקות ברישיונות תהיינה כדלקמן:

רציו	45.01%
דלק	24.99%
אדיסון	20.00%
הזדמנות	10.00%

6. מהות הכבילה ופרטים עליה:

1. ביום 22.11.2012 נחתם הסכם העברת הזכויות בין רציו לבין אדיסון, ובמסגרתו העניקה רציו לאדיסון 20% מהזכויות בהיתר 202/גל" שלמים מכוחו ניתן רישיון רועי, על מנת שאדיסון תשמש כמפעיל ברישיון.
2. בנוסף, הוענקה לאדיסון אופציה לרכוש 20% נוספים מהזכויות ברישיון מידי רציו (להלן: "האופציה").
3. במקביל, חתמה אדיסון על הסכם המחאת האופציה לדלק ורציו נתנה את הסכמתה להמחאת האופציה כאמור.
4. ביום 13.12.2012, קיבלו רציו ואדיסון את הסכמת הממונה על התחרות להעברת 10% מהזכויות ברישיון רועי לידי הזדמנות,¹ והשלוש חתמו על הסכם התפעול המשותף ביום 13.6.2013.
5. לאורך השנים, ביצעו אדיסון, רציו והזדמנות פעולות לחיפוש נפט וגז טבעי בשטח הרישיון, אולם מאמצים אלה טרם נשאו פרי.
6. עתה, מבקשת דלק לממש את האופציה וכן לרכוש זכויות נוספות ברישיון (סה"כ 24.99% ברישיון לרבות מימוש האופציה), ולהצטרף להסכם התפעול המשותף ולמאמצי החיפוש בשטח הרישיון בטרם פקיעת הרישיון, והחזרתו למדינה ביום 14.4.2020.
7. כמקובל בתחום חיפושי הנפט והגז הטבעי, הסכם התפעול המשותף קובע את החובות והזכויות של

¹ החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל בין רציו חיפושי נפט (1992) שותפות מוגבלת ובין הזדמנות ישראלית מקורות אנרגיה שותפות מוגבלת ו-Edison International S.p.a (13.12.2012).

כל אחד מבעלי הזכויות ברישיון רועי, במהלך שלב חיפושי הגז הטבעי בשטח הרישיון, ובשלב פיתוח המאגר והפקת הגז במקרה שתימצא תגלית בסופו של דבר.

8. בין היתר, קובע הסכם התפעול המשותף, כדלקמן:

א. כל אחד מבעלי הזכויות ברישיון יהיה זכאי לחלקו בכל נפט או גז שיימצא בשטח הרישיון;

ב. על כל אחד מבעלי הזכויות ברישיון לשאת בכל עלויות החיפוש, הפיתוח וההפקה, לפי חלקו;

ג. כל אחד מבעלי הזכויות מסמיכים את אדיסון לשמש כמפעיל ברישיון;

ד. כל בעלי הזכויות יהיו שותפים למלוא המידע הטכני והמסחרי בנוגע לרישיון ולפעילויות המשותפות במסגרת הרישיון;

ה. כל אחד מבעלי הזכויות יימנה נציג לוועדת התפעול אשר תאשר, בין היתר, תכניות עבודה ופיתוח. כמו כן תוקם ועדת ניהול לפיקוח כללי על הפעולות המשותפות ברישיון אשר תכלול נציגים של רציו, אדיסון (חליפיהם ומי שיבוא במקומם) וכל חברה אחרת בעלת ניסיון בתחום הנפט והגז הטבעי;

ו. כל אחד מבעלי הזכויות ישתף פעולה בפעילויות החיפוש, הפיתוח וההפקה בשטח הרישיון בהתאם לתכניות העבודה שתאושרנה על ידי הצדדים.

7. תקופת ההסדר הכובל:

תקופת ההסדר הכובל היא לכל אורך חיי הרישיון (לרבות חזקות והיתרים נוספים שיבואו במקום הרישיון), ועד למכירת כלל הציוד, המתקנים והנכסים שנרכשו או ששימשו לטובת הפרויקט, והשלמת ההתחשבות בין השותפים בנוגע לפעילות ברישיון.

הנימוקים המצדיקים מתן פטור מהצורך באישור בית הדין:

1. **שיתוף הפעולה** בין בעלי הזכויות ברישיון רועי מהווה מיזם משותף בין מתחרים בתחום התחרות. מיזם משותף זה, אינו עונה על הדרישות הקבועות בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים

משותפים) (הוראת שעה), תשס"ו-2006 (להלן: "**פטור הסוג**"). זאת, מאחר וסעיף 9א(ב) לפטור הסוג לא חל על מיזמים משותפים בשיווק טובין.

2. מיזם משותף בין מתחרים שעניינו שיווק משותף של טובין שבתחרות אינו זכאי לפטור במסלול ההערכה העצמית, אלא אם הצדדים למיזם המשותף איחדו את כל הפעילות העסקית הנוגעת לייצור הטובין.

3. בעניינו, אין בכוונת הצדדים לאחד את כל הפעילות העסקית שלהם בתחום ייצור הנפט והגז הטבעי ועל כן מימוש של המיזם המשותף דורש בקשת פטור מאישור הסדר כובל.²

4. כפי שיוסבר להלן, מיזם משותף זה ראוי לפטור מבקשת אישור, לאור היתרונות הרבים שיש לו, ולאור החשש הלא משמעותי לפגיעה תחרותית הגלום בו.

5. **מהחלטות העבר של הממונה על התחרות** (להלן: "**הממונה**") בנוגע למיזמים משותפים לחיפוש והפקת גז ונפט, עולה בבירור כי למיזמים משותפים בחיפוש ושיווק גז טבעי תכלית לגיטימית מובהקת: צירוף גורמי הון למשימה מורכבת ויקרה, ופיזור הסיכונים הכרוכים במשימה זו. חבירה של מספר מתחרים בשוק הינה הכרחית לפעילות בענף הגז והנפט. כך למשל ציין הממונה על התחרות:³

"כפי שהזכרתי בהחלטות קודמות, לאור מורכבות הפעילות בתחום חיפוש והפקת נפט וגז טבעי, הסיכונים הרבים וההשקעות אשר הוא טומן בחובו, נוהגים השחקנים בו לפזר את השקעותיהם בהיתרים ורישיונות שונים, וכן לשתף פעולה עם שחקנים אחרים במסגרת אותם הרישיונות וההיתרים. מיזם משותף מהווה מסגרת לנשיאה משותפת בסיכונים ובפוטנציאל הרווח הטמונים בפעילות המשותפת.

² ראו: דברי ההסבר לפטור הסוג, עמ' 2.
³ החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסכם בין קבוצת דלק לבין ישראלמקו נגב – רשיון "חוף" (16.6.2008), פס' 10.

כמו-כן מצרף המיזם המשותף הון פיזי, הון אנושי וידע של הצדדים אשר עשויים לאפשר פעילות יעילה יותר."

6. בענייננו, השפעתו התחרותית של המיזם המשותף היא עידוד התחרות בשוק אספקת הגז הטבעי. למיטב הערכת דלק, ועל פי מה שנמסר לה מבעלי הזכויות ברישיון רועי, כניסתה של דלק לרישיון רועי היא שתאפשר את גיוס ההון הנדרש לצורך המשך ביצוע פעולות החיפוש ברישיון. כמו כן תתרום דלק מהידע, המומחיות והניסיון המקצועי שצברה על מנת להגדיל את הסיכויים למציאת תגלית בשטח הרישיון, וזאת בשים לב לחוסר ההצלחה עד כה במאמצי פעולות החיפוש בשטח הרישיון.

7. בהקשר זה נציין כי בימים אלה בוחנת דלק שיתוף פעולה עם אדיסון בפעילות אקספלורציה מעבר לגבולות ישראל ברישיון לחיפוש גז טבעי הצמוד לתחומי רישיון רועי, בשטח המים הכלכליים של מצרים. להערכת דלק, בשים לב לחפיפה המתקיימת בין בעלות הזכויות ברישיון רועי וברישיון המצרי, ובשים לב לצרכים תפעוליים וכלכליים ולשיקולים נוספים, קיימת סבירות גבוהה לפיתוח משותף ישראלי-מצרי של שדות הגז שיתגלו בשטח הרישיונות, לרבות למטרות ייצוא, וזאת כמובן ככל ויתגלו מצבורים בכמות מסחרית. בהקשר זה, יש לציין כי לדלק ניסיון עשיר ומוכח בשיתופי פעולה עם מדינות האזור לרבות מצרים, הכולל שיתופי פעולה עם משווקי גז במצרים ועם חברות נשיאותיות במדינה.

8. על פי ההערכות המקצועיות האחרונות שפורסמו, בין היתר, בדו"ח הצוות המקצועי לבחינה תקופתית של המלצות הוועדה לבחינת מדיניות הממשלה בנושא משק הגז הטבעי בישראל (להלן: **ועדת אדירי**), קיים צפי למציאת שדה גז בהיקף של כ- 61 BCM (recoverable) בשטח הרישיון, כלומר כ-20% מגודלו של מאגר תמר.

9. בשים לב להמלצות ועדת אדירי אשר אומצו בהחלטת הממשלה מס' 4442 מיום 6.1.2019, ובהתחשב בגודל שדה הגז שעשוי להימצא בשטח הרישיון, ניתן להעריך כי הגז הטבעי שיימצא ברישיון ייועד בעיקרו לייצוא וכלל לא ישווק לצרכנים בישראל, וממילא המאגר כלל לא יחובר למשק הישראלי עד לשנת 2033.

10. לצד זאת, אף אם המאגר יחובר למשק הישראלי, החשש התחרותי שיגרום המיזם המשותף נשוא בקשה זו לא יהיה חשש משמעותי.

11. כפי שציין הממונה בהחלטות קודמות, אחזקות צולבות ברישיונות חיפוש עשויות לצנן את תמריצי התחרות בין המיזמים המשותפים ברישיונות. זאת, בין אם האחזקות מעניקות לשותפים-מתחרים שליטה במיזם המשותף, ובין אם האחזקות מעניקות זכויות כלכליות גרידא.

12. עם זאת, הנסיבות הקיימות ברישיון רועי ממתנות את החששות התחרותיים הגלומים במיזם המשותף.

13. ראשית, הממונה על ענייני הנפט כבר אישר תכנית עבודה עבור רישיון רועי, המחייבת חתימה עם קבלן קידוחים לשם ביצוע קידוח אקספלורציה עד ליום 15.6.2019, ותחילת קידוח עד ליום 30.9.2019. במידה ולא יחל קידוח בשטח הרישיון עד ליום 30.9.2019, אזי תחולט הערבות בסך 2.5 מיליון דולר אשר הועמדה על ידי בעלי הזכויות ברישיון. כמו כן, תוקפו של הרישיון עתיד להסתיים ביום 14.4.2020, אלא אם תוכר בו תגלית.⁴

14. המשמעות של האמור היא כי אין בידי דלק לעכב את פיתוח הרישיון או לצנן את התחרות בשלב החיפוש גם אם תחפוץ בכך, מאחר והממונה על ענייני הנפט כבר קבע לויז קצר ומדוקדק לביצוע תכנית העבודה. דלק רוכשת את חלקה ברישיון רועי על מנת לבצע את קידוח האקספלורציה, ואף אישרה את מחויבותה לביצוע תכנית העבודה.

15. זאת ועוד, נכון להיום, מחזיקה דלק בזכויות במאגרי הגז "תמר", "דלית" ו"לויתן".

16. על פי הוראות מתווה החלטת הממשלה מס' 476 מיום 16.8.2015 בעניין מתווה להגדלת כמות הגז הטבעי המופקת משדה הגז הטבעי "תמר" ופיתוח מהיר של שדות הגז הטבעי "לויתן", "כריש" ו"יתנין" ושדות גז נוספים, כפי שתוקנה בהחלטה מס' 1465 מיום 22.5.2016 (להלן: "מתווה הגז") עד לחודש דצמבר 2021 תמכור דלק את כל זכויותיה במאגר הגז "תמר" ו"דלית", כך שיישארו

⁴ דיווח רציו לבורסה מיום 17.3.2019.

בידיה זכויות במאגר הגז "לוויתן" בלבד.

17. לאחר מימוש העסקה נשוא בקשה זו תחזיק רציו זכויות במשותף עם דלק הן במאגר הגז הטבעי "לוויתן" והן ברישיון רועי.

18. כניסתה של דלק לרישיון רועי לא תשנה באופן מהותי את האינטרסים של בעלי הזכויות ברישיון רועי מכיוון שרכישת הזכויות של דלק ברישיון רועי לא תיצור זיקה חדשה בין דלק לרציו מכיוון שגם עובר לרכישה דלק ורציו מחזיקות במשותף זכויות במאגר "לוויתן".

19. כמו כן, ככל שיבוצע שיווק גז טבעי מהמאגר הוא צפוי להתבצע רק לאחר שדלק תמכור באופן מלא את זכויותיה בתמר ובזמן שבעלי הזכויות במאגרים "כריש" ו"תנין" צפויים לשווק גז טבעי מהמאגרים שבשליטתם.

20. לפיכך, אף אם דלק תחזיק הן במאגר "לוויתן" והן במאגר שיתגלה בשטח רישיון רועי, היא תתחרה הן בבעלי הזכויות במאגר "תמר" והן בבעלי הזכויות במאגרים "כריש" ו"תנין" מה שירסן את הפגיעה התחרותית מההחזקה בזכויות בשני מאגרי גז.

21. כאמור, מיזמים משותפים שעניינם שיתוף פעולה בחיפוש והפקת גז טבעי נבחנו מספר פעמים על ידי הממונה, והלה ניתח את החששות התחרותיים העולים ממיזמים משותפים אלו, ומצא כי ניתן למזער אותם באמצעות הטלת תנאים על בעלי הזכויות ברישיונות הנפט.

22. תנאי מרכזי, שנועד להגביל את החששות שעשויים לעלות משיבת בעלי זכויות בשולחן משותף הוא הגבלה מוחלטת על העברת מידע שאינו פומבי ושאינו נוגע לרישיון, בין בעלי הזכויות. לדעתה של דלק, הטלת תנאים דומים בעניין דגן עשויה להפג אף את החששות התחרותיים הלא משמעותיים העולים מהמיזם המשותף.

סיכום

23. מכל האמור לעיל עולה כי ההסדר אינו מגביל את התחרות בחלק ניכר מהשוק המושפע מן ההסדר,

עיקרו אינו בהפחתת התחרות או מניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

24. מכאן שההסכם עומד בתנאי סעיף 14(א) לחוק התחרות וראוי לפטור בהתאם לסעיף 14 לחוק התחרות.

25. מיזמים המשותפים לחיפוש גז ונפט הינם חיוניים לתפקוד השוק, ובהינתן המאפיינים המיוחדים של עסקה זו ושל רישיון רועי, אין בהסדרים הכובלים המתוארים לעיל כדי לפגוע פגיעה משמעותית בתחרות בשוק כאמור.

26. על כן, הרינו מבקשים כי הממונה על התחרות תעשה שימוש בסמכות הניתנת לה בסעיף 14 לחוק התחרות ותעניק פטור מבקשת אישור להסדר כובל.

אנו מצהירים שכל הפרטים האמורים הם מלאים ונכונים, שהמסמכים המצורפים הם נכונים ואין מלבדם כל מסמך אחר הקובע את ההסדר או הנוגע לו.

דלק חידושים
שירותי מנהל
חתימה וחותמת דלק

יוסי גזר, מנהל
שמי גזר, יו"ר
שם

12/4/2019
תאריך